

SKADARLIJA-Prvoplasirani rad na međunarodnom konkursu po pozivu

Obrazloženje ideje

Razmatrajući problem u celini, pošlo se od nekih bitnih atributa i vizuelnih kodova, koji obeležavaju ovo mesto. Reč je o bloku u starom gradskom jezgru sa visoko izraženim osobinama urbaniteta - gradskosti. Reč je nadalje o turističko-boemskoj četvrti, čiji su aktuelni živi sadržaji kafane i galerije, a mrtvi - industrijska arheologija.

Dakle, predloženi koncept koriguje rečene osobine, na način što ih menja u kvalitativnom i kvantitativnom smislu. Rešenje predviđa značajno obogaćivanje ugostiteljske, kulturne, trgovinske ponude, a kroz transformaciju postojećih objekata i gradnju novih, proširuje mogućnosti na funkcije poslovanja, hotelijerstva, stanovanja, garaže itd. Ukratko, život ovog mesta saobražava sa savremenim i budućim potrebama.

Takođe, jednu od bitnijih polaznih tačaka u modelovanju i koncipiranju prostora predstavlja geometrija i topografija parcele, čiji pad iznosi približno tri spratne visine. Ova činjenica opredelila je primarno modelovanje unutrašnjeg trga i obodne arhitekture, koja ga definiše. Horizontalni plan unutrašnjeg trga razlučen je na tri nivoa i ova struktura trgova-terasa, tretirana je kao integralni deo objekta u pozadu. Objekti industrijske arheologije zadržani su ne samo zbog zahteva urbanista i zaštitara, nego i radi uverenja da oni bitno obeležavaju ovaj topos i zauzimaju značajno mesto u mentalnoj slici-mapi grada. Oni su naravno radikalno rekonstruisani i pridružene su im nove funkcije (kulturni centar, poslovanje isl). Ovaj gradski blok u starom jezgru, na način na koji je koncipiran, zadobija attribute „grada u gradu“, budući da je po obodu volumetrijski definisan, ostavlja u svojoj unutrašnjosti velike slobodne javne prostore – plateau sa unutrašnjim trgovima i ulicama, šoping, ugostiteljstvo, kulturni centar, amfiteatar itd.

Platoi u unutrašnjosti bloka – trgovi, integrisani su sa javnim prostorima grada, putem komforno dimenzionisanih prodora – pasaža koji izlaze na bočne ulice. Ovi trgovi – platoi presečeni su unutrašnjim tesnim „mediteranskim“ ulicama i razbušeni pjacetama (trg u trgu), kako bi se prostor ispod ploča trgova rasvetlio i iskoristio za trgovačke i ugostiteljske sadržaje (simulacija urbanog tkiva mediteranskog grada). Arhitektura objekata prema Cetinjskoj ulici, predstavlja savremenu interpretaciju pozitivnih iskustava beogradske međuratne arhitekture, koja korelira sa kasno modernističkim, odn. Art Deco evropskim tendencijama tog vremena. Datom arhitektonskom vokabularu pridruženi su naravno atributi sadašnjeg i budućeg vremena, kako kroz oblikovanje, tako i kroz materijalizaciju. Sokla objekata u Cetinjskoj ulici nadgrađuje genius loci i ostvaruje dijalog sa industrijskom arheologijom ovog mesta, kao značajnim vizuelnim kodom celog prizora i tvori uličnu kolonadu, pod kojom je obezbeđeno komforno kretanje pešaka (kiša i sl).

Industrijskim objektima pivare prema Skadarskoj, sačuvan je zatečeni izraz i nadgrađen je elementima, čiji se karakter uspešno uklapa u zatečenu sliku, ali se i pruža mogućnost da se u duplji ovih objekata ostvare najrazličitije funkcije poput poslovanja itd.

Objekat u pozadu trga, koji gradi treću stranicu triangla, jeste jedna kristalna biomorfna struktura sa osobinama najnovijih svetskih oblikovno-arhitektonskih tendencija, čiju bitnu osobinu, pored karaktera forme, predstavlja tretman fasadne opne. Fasada objekta je koncipirana po principima ekološki svesne arhitekture, sa ivičnim žardinjerama i bujnim zelenilom – „Semiramidini vrtovi“. Ovo zelenilo zastupljeno je i na ivicama trgova - platoa, odn. pervazima unutrašnjih upuštenih trgova i ulica (perforacije u pločama trga), budući da je reč o praktično jedinstvenom objektu, pa stoga i tretmanu. Strategija projektanta bila je da se najveća građevinska masa – površina, mimikrira na rečeni način, gradeći u utrobi bloka zeleni breg – vertikalni vrt.

Kapacitet bloka može relativno lako da se menja i dozira – zavisno od želja i potreba, jer je koncipiran tako da obodna arhitektura „miruje“, a arhitektonska struktura u pozadu, odn. njen nastavak – ishodište u formi platoa-trgova, raste ili se smanjuje, ne menjajući bitnije karakter prizora.

Urbanističko-arhitektonski koncept, zamišljen je tako da otvara dobre mogućnosti uspešne realizacije mix-use sadržaja, tvoreći društveno odgovornu arhitekturu, koja uspešno miri javni, privatni i korporativni interes.

Autor:
Mustafa Musić, dia